

Den 17. februar 1983

Notat*vedrørende pris- og lønregulering af GURLI*

Det foreslåede nye tilskuds- og udlignings-system – GURLI – består af tre hoveddele:

- 1) Udligning af forskelle i udgiftsbehov.
- 2) Udligning af forskelle i beskatningsgrundlag.
- 3) Et statstilskud efter kommunens andel af beskatningsgrundlaget.

Ingen af de tre dele omfatter nogen justering for forskellene i priser og lønninger i de enkelte kommuner, idet anvendelsen af det foreslåede nye system forudsætter, at der ikke er nogen form for regionale pris- og lønforskelle.

Realiteten er imidlertid, at der i de enkelte kommuner er regionalt betingede forskelle i pris- og lønniveauet. Som følge af disse forskelle varierer omkostningerne ved at producere en given kommunal ydelse fra den ene

ende af landet til den anden.

Variationerne hidrører i alt væsentligt fra de stedtillæg, der indgår i lønningerne til kommunalt og amtskommunalt ansat personale. En korrektion for disse forskelle ved hjælp af et lønindeks baseret på stedtillægssatserne for hver kommune vil medføre, at de beregnede bidrag vil kunne gives samme købekraft i de enkelte kommuner. Med anvendelse af et lønindeks vil der også være taget højde for forskellene i priseniveauet, idet stedtillægssystemet netop er konstrueret med henblik på at neutralisere forskelle i leveomkostningerne, og dermed baseret på en forudsætning om parallelitet mellem priser og lønninger.

Forskellene imellem PL-niveauet i de seks stedtillægssatser kan illustreres med følgende indeks:

Stedtillægsområde	1	2	3	4	5	6
PL-niveau	93	94½	96	97½	99	100

Det er altså ca. 7 pct. billigere at producere en kommunal ydelse i en kommune i stedtillægsområde 1 end i område 6.

I det følgende gennemgås systemets enkelte dele med forslag til, hvorledes en regulering i princippet vil kunne gennemføres.

1) Udligning af udgiftsbehovet.**a) Lovforslaget.**

Bidraget opgøres som forskellen mellem på den ene side kommunens »objektivt«
målte udgiftsbehov og på den anden side det gennemsnitlige kommunale udgiftsbehov. Denne forskel ganges med udligningsniveauet.

Har kommunen et større udgiftsbehov end svarende til gennemsnitskommunen, modtager den et tilskud. En lavere andel indebærer betaling af tilsvaret.

b) PL-regulering.

En pris- og lønregulering foretages ved at gange udligningsbidraget (tilskud/tilsvaret) –

der alene er baseret på fysiske størrelser og derfor uafhængigt af PL-niveauet – med et indeks for kommunens lønniveau, således at købekraften af 100 uregulerede kroner bliver den samme i alle kommuner.

2) Udligning af beskatningsgrundlaget.**a) Lovforslaget.**

Bidraget opgøres som forskellen mellem på den ene side kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og på den anden side det gennemsnitlige beskatningsgrundlag pr. indbygger. Denne forskel ganges med det gennemsnitlige skattetryk og med et udligningsniveau.

Har kommunen et skattegrundlag pr. indbygger større end gennemsnittet, skal den yde tilsvaret, mens et lavere indebærer, at den får et tilskud.

b) PL-regulering.

PL-regulering af skatteudligningen skal foretages 2 gange. Først omregnes de enkelte